

Convenant 'Bondgenootschap voor Geletterdheid regio Holland Rijnland'

Meer dan 40 partijen committeerden zich aan deze samenwerking door een convenant te ondertekenen. Bibliotheken, gemeenten, taalaanbieders, zorg- en welzijnsinstellingen, gerechtsdeurwaarders, woningcorporaties en andere betrokkenen sloegen de handen ineen om laaggeletterdheid te voorkomen en aan te pakken. Het eerste convenant liep af in 2016, maar er viel nog genoeg werk te verzetten. Daarom kwam het jaar daarop het tweede convenant tot stand (2017-2020), met ook nu meer dan 40 partners.

Missie

Het Bondgenootschap bestaat uit publieke en private partijen. Vier jaar lang doen zij er alles aan om laaggeletterdheid te voorkomen en te verminderen. De partners zorgen voor een structurele borging van de aanpak van laaggeletterdheid.

Visie

Lezen, schrijven, rekenen en digitale zelfredzaamheid zijn basisvaardigheden. Iedereen heeft deze nodig om zich persoonlijk te ontwikkelen en om mee te doen in de Nederlandse samenleving en op de arbeidsmarkt.

Doelstelling

De laaggeletterdheid in de regio met ten minste 20% terugbrengen gedurende de periode waarvoor het convenant is afgesloten (2017-2020).

Aanpak

Het eerste convenant richtte zich vooral op de agendering, het bieden van een overzicht van het aanbod, en de verbetering van herkennen en doorverwijzen. In 2012 begon het bestuursorgaan Holland Rijnland expertmeetings in de regio te organiseren. Partners uit de regio werden uitgenodigd om mee te denken over:

- Wat is laaggeletterdheid?
- Van wie is dit probleem?
- Hoe kunnen we het samen oppakken?

Het tweede convenant richtte zich ook op het voorkómen van laaggeletterdheid en ervoor zorgen dat het onderwerp aandacht krijgt in verschillende beleidsplannen. Ook zijn doelen voor werkgevers meegenomen. De activiteiten en ambities zijn concreet uitgewerkt in het uitvoeringsplan Aanpak Laaggeletterdheid.

Opbrengsten

- Eén regionaal aanspreekpunt voor gemeenten voor de aanpak van laaggeletterdheid. Dit aanspreekpunt is aanjager en bewaakt de uitvoering van het uitvoeringsplan.
- Elke vier maanden organiseren een aantal bondgenoten ontbijtbijeenkomsten om elkaar te inspireren, te informeren en kennis te delen. Vanuit deze bijeenkomsten worden weer nieuwe activiteiten ontwikkeld.

- Regionale afstemming op uitvoeringsniveau draagt ertoe bij dat het vanzelfsprekender is dat partijen (Taalhuizen, wijkteams, zorg- en welzijnsinstellingen en gemeenteambtenaren) regionaal op verschillende niveaus samenwerken.
- Een breed scala aan organisaties is ook op bestuursniveau geactiveerd. Hierdoor staat laag-geletterdheid bij veel bestuurders op het netvlies.
- Trainingen en activiteiten die de bewustwording van en deskundigheid in het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden bij potentiële verwijzers bevorderen.
- Aandacht voor de implementatie en borging binnen organisaties in het uitvoeringsplan Aanpak laaggeletterdheid.
- Ruimte voor eigen inkleuring per bondgenoot.
- Partners weten elkaar door het Bondgenootschap makkelijker te vinden om in sub-overleggen af te stemmen of samen te werken in concrete initiatieven.

Succesfactoren

- Neem gezamenlijke verantwoordelijkheid: Het is belangrijk dat alle partners zich realiseren dat de aanpak van laaggeletterdheid niet alleen de verantwoordelijkheid is van gemeenten en opleiders, maar ook van de andere partners in de regio.
- Houd vol als er niet direct concrete resultaten zichtbaar zijn: De inzet op de aanpak van laaggeletterdheid is vaak niet snel te meten. Je hebt een lange adem nodig.
- Zorg voor een vervolgaanpak: Alleen het aanbieden van de workshops Herkennen & doorverwijzen is niet voldoende. Er is meer nodig om met name de doelgroep NT1'ers te bereiken. Bondgenoten komen gezamenlijk tot initiatieven voor een vervolg. Voor een multiplier effect op de workshops Herkennen & doorverwijzen worden contactpersonen bij partners zelf opgeleid middels een train-de-trainer, zodat zij de workshops vervolgens zelf kunnen aanbieden.
- Pas op voor de 'waan-van-de-dag': Vaak zijn partners heel enthousiast, bijvoorbeeld na een bondgenoten-ontbijt, maar neemt de waan van de dag weer de overhand. Tussen bijeenkomsten door is het belangrijk om het onderwerp op het netvlies van de partners te houden.
- Versterk de betrokkenheid: De ontbijten organiseren de partners zelf, om de beurt. Daardoor komen ook onderwerpen op de agenda te staan die henzelf bezighouden, wat de betrokkenheid versterkt.
- Houd je partners aangesloten: Het gaat om de samenwerking. Tijdens elk ontbijt is er bijvoorbeeld het onderdeel 'de date', waarbij uit een envelop twee kaartjes van partners worden getrokken. De partners gaan samen kijken wat ze kunnen doen om laaggeletterdheid te voorkomen en/of terug te dringen. Het volgende ontbijt vertellen ze wat ze gedaan hebben. Hierdoor leert men elkaar steeds beter

kennen en kan men elkaar makkelijker vinden.

Toekomst

In de komende periode breekt voor het Bondgenootschap voor Geletterdheid regio Holland Rijnland de fase aan van politieke borging en verdergaande beleidsbeïnvloeding. Met de extra middelen die voor de periode 2020-2024 vanuit het Rijk zijn toegezegd aan gemeenten, werkgevers en arbeidsmarktregio's ziet het Bondgenootschap mogelijkheden om de aanpak verder te verduurzamen in een gezamenlijk regionaal plan. Ook biedt dit mogelijk ruimte te investeren in een betere registratie en monitoring van behaalde resultaten van het Bondgenootschap. De intentie is blijvend met elkaar samen te werken en elkaar te inspireren!

"Laaggeletterdheid is bij veel doorverwijzers toch een blinde vlek. De training Herkennen & doorverwijzen is vaak een eyeopener. De train-de-trainer biedt de mogelijkheid voor elke bondgenoot om deskundigheid in huis te halen en te houden."

– *Ida van Breda (Trainer, Adviseur en beleidsontwikkelaar)*